ליבני בעלמא הוא דאפיך. ואע"ג

יסוד לא מהני מידי אלא בקרקע

העומד לחרישה א ולא דמי למולא

פלטרין בנויין וסד בהן סיוד אחד

דקני דהתם משביח הוא בנכסי הגר

דהיינו פלטרין ב אבל הכא מה הן

נכסי הגר הוא קרקע והיא לא

נשתבחה שאין ראוי לדור שם כל זמן

שאין דלתות וא"ת והא יש בה גג

וראוי ליכנס בה בחמה מפני החמה

ובגשמים מפני הגשמים וי"ל דמ"מ

לא חזיא לדירת קבע כל זמן שאין

בה דלתות דאדרבה קילקלה דמעיקרא

חזיא לוריעה והשתא לא חזיא לוריעה:

המציע מצעות בנכסי הגר

אבל הלך בבית או שכב לא קנה

ואפי׳ מלא מטות מולעות ושכב עליהם

משמע דלא קנהי דהגבהה חשובה

בעינן: הרחיצו וסבו. בפרק

כירה (שבת דף מא.) דאמר רחן ולא

סך מעיקרא ולא גרסינן מעיקרא

דהכא משמע דסיכה היא בתר רחילה

דליכא למימר שתי סיכות היו עושין דא"כ אמאי לא חשיב ליה הכא ההיא

דקודם רחילה ומקרא דורחלת וסכת

אין ראיה דההיא סיכה איכא למימר

במיני בשמים דההיא סיכה ודאי

שהיא להתבשם ולריח טוב היא אחר

רחילה שלא יעבירו המים את הבשמים:

אדעתא

קנה. ודוקא הליע

דרפק בה פורתא כשבנה

א) קידושין כב., ב) [5"ל וסכר], ג) עירובין כה.,
ד) [5"ל מלר של שני], ה) [ל"ל ולר של שני], ה) [ל"ל

דחוקה,

רבו א מיי׳ פ״א מהל׳ זרייה הלכה ז חמנ וכיים הככם ז סמג עשין פג טוש״ע ח״מ סי״ ערה סעיף ח: דבו ב ג מיי׳ שם טוש״ע שם פ״ע:

בבה ד מיי זה הני ה

רכח ד מיי שם הלי ח טוש"ע שם סעי י: רכמ ה מיי שם פ"ב הלכה ט סמג עשין פב טוש"ע ח"מ שם סעי כה: רל ו ז ח מיי שם הל"ג מוש"ע שם סער יג: רלא ט מיי שם הלי ד טוש"ע שם סעיף טו: רלב י כ מיי׳ פ"צ מהל׳

מכירה הל' ב ועיין בהשגות ובכסף משנה סמג עשין עג טוש"ע ח"מ ס" קלו סעיף ג:

רבינו נרשום הגר: לקנות אותה ואת חברתה. דלא החזיק אלא באחת ובעי למיקני מהחזקת . האחת שתי השדות דסבר והמצר הואיל והמצר עולה לשתיהן כשדה אחת דמי. אעפ״כ לא קני אלא אותה שהחזיק בה: לקנות את חברתה. כלומר דלא נתכוין לקנות אותה שהחזיק אלא חברתה: אף אותה. שהחזיק בה: לא קנה. משום דלא נתכוין לה כל שכן חברתה דלא קנה: לקנות אותו יאת הפנימי. בחזקת החיצון ואת הפנימי. בחזקת החיצון דסבר הואיל ואית ליה דרך החיצון לא צריך להחזיק אלא בחיצון ובההוא חזקה אקנה שתיהן. אפילו הכי לא קני אלא חיצון: החזיק בו לקנות את הפנימי דהחזיק לקנות את הפנים החודק בחיצון ולא נתכוין לקנות החיצון אלא בחזקת חיצון סבר לקנות פנימי. לא תימא דפנימי לא הנה הואיל דלא החזיק בו. אלא אף חיצון דאחזיק לא קנהו הואיל דלא נתכוין לקנותו אלא לפנימי. החזיק בפנימי והי׳ קמכוין ומבין לקנות אותו קמכרוץ ומכדן קקנות אותו ואת החיצון קנה שתיהן הואיל ויש דרך לפנימי על החיצון. החזיק בפנימי ולא לדעת לקנות את הפנימי אלא לקנות באותה חזקה את החיצון. אף פנימי לא קנה וכל שכן חיצון לא קנה וכל שכן חיצון לא קנה וכל שכן חיצון דמאחר דלא קנה פנימי לא קנה חיצון: לבני בעלמא הוא דאפיך. כאדם שמהפך לבנים ממקום למקום דלא חשוב עיקר בנין כ״ז שלא . העמיד הדלתות כדאמר נעל היינו עיקר: סיוד. בסיד: וכיור. צייר בו ציור אחד בכותל מן הסיד על שמי קורה כמו['] שעושין בפלטין וכנגד הפתח הוי חשוב דניכר: המציע מצעותיו של נכרי בנכסי הגר אע"ג דלא הוי לא נעל ולא גדר הוי חזקה: ואנהר לעיינין. . שהראה לנו ראיה לדבריו מן המשנה דחזקה כל שהוא הויא חזקה: הגביהו העבד לרב קנאו. דהיינו קצת שימוש: ה״ק אגבהיה איהו לרביה קנייה. דהיינו חזקה . רקצת שימוש: הגביהו רבו לעבוד. היינו טפי עיקו מחזקה דהגבהה קונה בכ"מ אפי' ברשות של חבירו ואפי' לא שכר המקום: (נוסחא א') ואם שכר מקומו

אותה קנה וחברתה לא קנה. והא דאמרי׳ בפ״ק דקדושין (דף מה) גבי עשר שדות בעשר מדינות החזיק בחחת מהן קנה כולן התם בנותן לו דמי כולן והכא בנכסי הגר או במתנה ואע"ג דאין מחוסרין דמים מכל מקום לא הוי כמכר שנתן לו דמי כולן:

אלקנות אותה ואת חברתה אותה קנה חברתה לא קנה לקנות את חברתה אף אותה לא קנה בעי רבי זירא החזיק באחת מהן לקנות אותה ואת המצר ואת חברתה מהו מי אמרינן מצר דארעא חד הוא וקני או דלמא האי 🏵 לחודיה קאי והאי לחודיה קאי יתיקו בעי רבי אלעזר החזיק במצר לקנות שתיהן מהו מי אמרינן האי מצר אפסרא דארעא הוא והני או דלמא האי לחודיה קאי והאי לחודיה קאי יתיקו א"ר נחמן אמר רבה בר אבוה ישני בתים זה לפנים מזה החזיק בחיצון לקנותו קנאו לקנות אותו ואת הפנימי חיצון קנה פנימי לא קנה לקנות את הפנימי אף חיצון נמי לא קנה החזיק בפנימי לקנותו קנאו לקנות אותו ואת החיצון קנה שניהן לקנות את החיצון אף פנימי לא קנה (3 א"ר נחמן אמר רבה בר אבוה ההבונה פלמרין גדולים בנכסי הגר ובא אחר והעמיד להן דלתות קנה מאי מעמא קמא לבני בעלמא הוא דאפיך אמר רב דימי בר יוסף א"ר אלעזר יהמוצא פלמרין בנכסי הגר וסד בהן סיוד אחד או כיור אחד קנאן וכמה אמר רב יוסף יאמה אמר רב חסדא חוכנגד הפתח אמר רב עמרם האי מילתא אמר לן רב

סכו גרדו והלבישו והנעילו והגביהו קנאו אמר ר"ש לא תהא חזקה גדולה מהגבהה שהגבהה קונה בכל מקום מאי קאמר הכי קאמר הגביהו לרבו קנאו הגביה רבו לו לא קנאו אמר ר"ש ילא תהא חזקה גדולה מהגבהה שהגבהה קונה בכל מקום מא"ר ירמיה ביראה אמר רב יהודה האי מאן

ששת ואנהרינהו © עינין ממתניתא "המציע מצעות בנכסי הגר קנה ואנהרינהו עינין ממתניתא מאי היא דתניא שיכיצד בחזקה נעל לו מנעלו או התיר לו מנעלו או שהוליך כליו אחריו לבית המרחץ והפשימו והרחיצו

ומפרש טעמא דסדנא דארעא חד הוא וכדמפרש התם בברייתא בד"א שקנה כולן שנתן לו לוקח למוכר דמי כולן דכולהו אשתעבוד ליה ללוקח בשביל מעותיו אהני חוקת אחת מהן לקנות כולן אבל לא נתן לו דמי כולן לא קנה אלא כנגד מעותיו והלכך גבי נכסי הגר נמי דליכא מתן מעות לא קני אלא ההיא שדה דחחזיק בה: אף אומה לא קנה. דלא נתכוין להחזיק בה ואין חזקה אלא מדעתו דאין אדם קונה שלח מדעתו: בעי ר' זירה החזיק באחת מהן לקנות אותה והמלר כו'. מי לימא האי דלר׳ יוחנן לא קנה

המצר ודהאי ארעא דישל מצר שני

גם הוא ויקנה גם אותה: או דלמא

כאי לחודים קאי וכאי לחודים קאי.

המלר מופלג מן השדה גבוה או

נמוך וכל אחד (ד) מקום חשוב בפני עלמו הוא מלר לבד ושדה לבד ולא

מבעיא דחברתה לא קנה אלא אפילו

המצר לא קנה והאי דא"ר יוחנן חברתה

אלא אומה שדה שהחזיק בה אבל

במכר מודי ר' יוחנן שאם החזיק באח'

מהן קנה כולן כדאמרינן בפ' ראשון

דב"ק (דף יב.) ולקמן בהמוכר את

הבית (דף סו.) אמר שמואל מכר לו

י׳ שדות בעשר מדינות החזיק באחת

מהן קנה כולן ותניא בהדיא כוותיה

לשמואל בפ"ק דקדושין (דף כו:)

לקנום אומה ואם חברתה. כשמחזיק באחת נתכוין לקנות בחזקה זו את

שתיהן: אוחה קנה. לבדה אבל חברתה לא קנה דמצר מפסיק כדאמר

ר' יוסי בר חנינא לקמן בשמעתי' [נה. ע"ש] המלר והחלב מפסיקין

בנכסי הגר. ודוקא נכסי הגר דממילא קני הלכך אין בו כח לקנות

מוסף תוספות א. והוא שבחה, אבל בבנין אין השבח בחפירה אלא בבנין. למנ"ו, חברתה בחוקתה דאידך היינו משום שלא נתכוין להחזיק במלר וכיון שהוא מפסיק לא תועיל חזקה לשדה אחר שאינו מחובר לה אבל הכא בגוף הקרקע דמי. מיגע. דמתכוין לקנות גם את המלר עם חברתה מאי מי אמרי׳ האי מלר דהאי ארעא שהחזיק בה הוא וקנה גם

לאותן כתלים בעין בקרקע נעשו גם הכתלים מכלל נכסי הגר וכאילו החזיק

> לא קנה הוא הדין דאפילו מלר לא יכול לקנות בחזקת השדה אלא אורחא דמילתא נקט שאין חוששין בני אדם בקניית המלר כי אם בקנין השדה: ו**החזיק במלר.** דרפק ביה פורתא: לקנות שחיהן. השדות דמכאן ומכאן: מהו. דאם תמצי לומר החזיק בשדה לא קנה המצר התם היינו טעמא שאין המצר לריך מן השדה ואין זקוק לו כלל אבל המלר משועבד הוא לשדה לשמרו כמו שהאפסר משמר את הבהמה ואמרינן בקדושין (שם) מדע אילו מכר לו עשר בהמות באפסר אחד מי לא קנה הבהמות בשביל שמחזיק באפסר והאי מצר נמי אפסרא דארעא הוא וכמי שמחזיק בשדות דמי: או דלמא האי לחודיה קאי. המצר לגמרי ולא דמי לאפסר של בהמות כדאמרי׳ נמי בקדושין [שם] מי דמי התם אגודו בידו הכא לא אגודו בידו: זה לפנים מוה. והפנימי יש לו דריסת הרגל על החילון לנאת לרה"ר דרך עליו: פנימי לא קנה. דאין פנימי משועבד לחילון כלל דליהני חזקה שלו: ה"ג לקנום אוסו ואם החילון קנה שסיהן: לקנום אם החילון. לבדו לכך החזיק בפנימי אף פנימי לא קנה: **קמא לבני בעלמא הוא דאפיך.** הפך לבנים בעלמא וסדרן זה על זה דכל זמן שלא העמיד דלתות מאי קעביד מעיקרא עיילי ברווחא והשתא נמי עיילי לה ברווחא דתחלת בנין אינו עיקר אלא גמרו וכדתנן (לעיל דף מב) נעל וגדר דהיינו העמדת דלחות אבל בנה כל שהוא לא קתני: המוצא פלטרין. בנויין ואין חסר כלום ואין לו מה לחדש בבית שתהיה חזקה: גדולים לא גרסינן: סיוד. טיח בסיד: כיור. ליורין מחוקין על הקיר: וכמה. הוי ייפוי להחזיק: וכנגד הפחח. דרך כניסת פתח הבית בכותל שכנגדו דשם נרחה יותר לנוי אבל במקום אחר טפי מאמה בעי: הא מילחא. דלקמן אמר לן רב ששת מדעתו: ואנהרינהו לעיינין ממחניחא. והאיר עינינו להביא לנו ראיה לדבריו ממתניחא דלקמן: **הליע מלעות.** ושכב שם על הקרקע בנכסי הגר קנה ואף על גב דלא היינו נעל וגדר ופרץ שלא מיקן שום מיקון בקרקע אלא שנהנה גופו מן הקרקע ששמשתו הקרקע הוי חוקה. ונראה בעיני דמהכא ילפינן דנפקא לן קרקע נקנה בחזקה בקדושין [כו.] מהאי קרא ושבו בעריכם אשר תפשתם [ירמיה מ] במה תפשתם בישיבה ועוד מדכתיב וירשתם אותה וישבתם בה [דנרים יא] במה ירשתם בישיבה והיינו בכלל ישיבה כששוכב על הקרקע: כילד בחזקה. אעבד כנעני דתנן בקדושין [כנ:] שנקנה בחזקה קאי: נעל לו. עבד לרבו ששימש העבד לרבו הויא חזקה וכן כולן. אף הגיע מלעות ששמשתו הקרקע קנה: ס'והנעילו. היינו נעל לו מנעלו דרישא ואגב שיטפא דהלבישו אמר נמי הנעילו: גרדו. כמו ויקח לו חרש להחגרד בו (אוב ב): והגביהו קנאו. לקמיה מפרש מי הגביה למי: אמר **ר"ש כו'**. לקמיה מפרש: **מאי קאמר**. הגביהו דקאמר ח"ק מי הגביה למי ומאי קמהדר ליה ר"ש דלפום ריהטא משמע דהיינו ח"ק: **הגביה העבד לרבו**. כגון שהיה לריך להגבהה זו כגון להעלותו למטתו קנאו לעבד בהגבהה זו שהרי שימש לרבו שנסמך עליו והיינו דומיא דהציע בנכסי הגר דכיון שנסמך ונשען בשכיבחו על הקרקע קנאה: **הגביה רבו לו לא קנאו.** דלא שייכא הגבהה כי אם במטלטלי שאין דרך להגביה בני אדם: לא סהא חוקה. דהנעיל והלביש והרחיץ והפשיט גדולה מהגבהת רב לעבד וקנה רב לעבד שהרי הגבהה חמורה היא דקונה אפילו ברשות מוכר מה שאין כן במשיכה ומסירה וגם קונה ברשות הרבים ובסימטא:

הגהות הב"ח

(h) גמ' מי אמרינן מלר דארעא חד. נ"ב ס"א האי מצר דהאי ארעא ודהאי מצר דהאי ארעא ודהאי ארעא הוא וקני וכו': (3) שם פנימי לא קנה וא"ר נממן: (ג) שם ואנהרינהו לעיינין וכו' והרחילו וסכו וגרדו וכו': (ד) רשב"ם ד"ה או דילמא וכו' וכל אחד

מוסף רש"י

התיר לו מנעלו. הענד ללוקח (קדושין כב:). גרדו. גרלט"ר נלע"ו (שם). הגביהו. הענד לח הלוקח (שם). מאי קאמר. מה ענין הגבהה דעלמה להגבהה שהעבד מגביהו משום עבודה שהלוקח משעבד בו לקנותו בחוקה (שם).